

SAKSFREMLEGG

Godkjent av:

Arkiv: C21

Saksbehandler: Ingrid Drivenes

Arkivsaksnr.: 14/607

Sesongdefinisjoner for idrettsaktivitet

Saksordfører Bjørn Andre Arstad (H)

Saksordfører anbefaler komité for teknikk, kultur og fritid å fatte slikt

v e d t a k:

1. Sesongdefinisjonene fastsettes til:

<i>Anlegg:</i>	<i>Gjeldende sesongdefinisjon:</i>	<i>Forslag til ny sesongdefinisjon:</i>
Askerhallen ishall	11.8 – 15.3	Ingen endring
Holmen ishall	Driftsavtale om 7,5 mnd. istid	Ingen endring
Risenga kunstisbane	1.11 – 15.3	Ingen endring (værforbehold)
Flerbrukshaller/ Holmen Turnhall	15.8 - 15.6	1.8 -30.6
Landøya Bad	20.8 - 20.6	Ingen endring
Risenga Svømmehall	15.8 - 20.6	Se pkt.2 e
Fotballbaner	15.04 - 15.10	Ingen endring
Vardåsen skisenter	15.11 - 31.3 (værforbehold)	Ingen endring

2. Prislisten for leie av idrettsanlegg forenkles og følgende endringer innarbeides i kommende handlingsprogrammer:

- a) Lik pris for arrangement for junior og senior
- b) Senioravgift for trening utgår
- c) Gratis trening i haller utvides til å gjelde hele juni og hele august
- d) Halv pris for årskort i Vardåsen alpinanlegg ved kjøp innen dato før jul
- e) Aktive utøvere innen svømming får gratis tilgang til trening før kl. 11.00 på dagtid i Risenga svømmehall i juli

3. Saken sendes på høring til berørte parter, og høringsfristen settes til 30.oktober

2014.

4. **Saken behandles på nytt i komité for TKF 4.desember 2014. Rådmannen legger samtidig frem beregnet behov for prisregulering og budsjettmessige justeringer som følge av de foreslåtte tiltakene.**
5. **Prinsipper for bruken av kommunale svømmehaller, herunder Holmen svømmehall, behandles som egen sak som legges frem for politisk behandling første halvår 2015.**

Sammendrag og konklusjon

Saken er initiert i Handlingsprogrammet (HP) for 2014-17. Formålet med saken er å se nærmere på hvordan kommunen definerer sesong for ulike idretter som benytter kommunale idrettsanlegg. Sesongdefinisjonen har betydning for når på året kommunen legger til rette for at de ulike idrettene slipper til i anleggene, og for hvilken brukerbetaling (halleie) som kreves av idrettslagene som bruker anleggene. Hovedregelen i Asker kommunes prisliste/gebyrregulativ er at det er gratis trening for barn og unge i sesong, men avgiftsbelagt utenom sesong. For trening for voksne betales leie også i sesong.

Utgangspunktet er definert sesong for ulike idretter slik kommunestyret vedtok det i 2010. Prislisten for utleie av haller og anlegg blir vedtatt årlig av kommunestyret i forbindelse med behandlingen av HP. Prislisten tar utgangspunkt i sesongdefinisjonene.

Rådmannen har gjennomført en kartlegging av de ulike idrettens utfordringer i forhold til aktivitet i og utenfor definert sesong. Kartleggingen viser at de fleste idrettene har utfordringer utenom sesong. Flere har også utfordringer i sesong, i forhold til høyt aktivitetsnivå og mangel på treningstid som gjerne løses med kjøp av treningstid i anlegg utenfor kommunen. Saken handler ikke om slike kapasitetsproblemer og behovet for flere anlegg. Saken gjelder heller ikke bruken av idrettsanlegg som eies av idretten.

Likebehandling er et viktig prinsipp. Forskjeller i idrettens egenart og hvilket nivå ulike idretter drives på gjør det vanskelig å vedta et leienivå og en sesongdefinisjon som yter alle idrettene rettferdighet.

Asker kommune bestemmer nivået på leiebetingelser i og utenom sesong for kommunale idrettsanlegg. Anleggene disponeres av idrettslagene i kommunen. Hva den enkelte utøver må betale sin klubb for å drive organisert idrett i lagets regi er opp til klubbene selv å bestemme. Bane/halleie er bare en liten del av klubbens totale kostnader som må dekkes inn med utøvernes betaling av treningsavgifter.

Saksordfører ser det er utfordringer å utvide grenser for sesongene. Endringer i sesongdefinisjonene har en økonomisk konsekvens for kommunen, både når det gjelder økonomi og personalressurser til drift av anlegg. Hvis man gir mer til en idrett, kan det skape presedens for andre. Det er likevel valgt noen momenter i forslag til innstilling som kan bidra til noe mer likebehandling; både når det gjelder sesongdefinisjon og pris.

Saksordfører anbefaler forslag til vedtak.

Bjørn Andre Arstad (sign.)
Saksordfører

Rådmannens redegjørelse

1. Bakgrunn for saken. Saksopplysninger.

1.1 Hva saken gjelder.

Saken gjelder vurdering av sesongdefinisjonen for idrettsaktivitet i Asker kommunes idrettsanlegg. Gjeldende sesongdefinisjoner ble vedtatt av kommunestyret i sak 90/10 (se kap.2.0). Sesongdefinisjonene har betydning for når på året anleggene er tilgjengelig og tilrettelagt for brukerne. For barn og unge er hovedregelen at det er gratis leie av kommunale idrettsanlegg i sesong, og avgiftsbelagt utenfor sesong. Sesongdefinisjonene har derfor også betydning for hvor mye idrettslagene må betale for leie av anleggene.

Sesongdefinisjonene betyr ikke at det er tomme anlegg utenom sesong, men om hvilke tider på døgnet/året de må betale for leie. Anleggene er godt utnyttet. Det kan imidlertid være noe ledig tid enkelte helger, men det er ikke mye. I den grad de står tomme er dette hovedsakelig i juli (ferieavvikling og nødvendig vedlikehold). Risenga svømmehall er åpen hele juli. Treningstid i flerbrukshallene fordeles etter «Askermodellen» (vedtatt av Kommunestyret sak 39/14). Utvidelse av sesong i juni og august betyr at antall timer til fordeling øker. Dekningsgraden blir imidlertid ikke høyere da denne sier noe om antall timer pr. lag pr. uke.

Saken er initiert av Kommunestyret i HP 2014-2017 med følgende tekst:

Kommunestyret har gjennom sak 90/10 vedtatt sesongdefinisjoner for ulike anleggstyper. For barn og unge er det gratis leie av kommunale idrettsanlegg i sesong, og avgiftsbelagt leie utenfor sesong. Rådmannen har fokus på sesongdefinisjonene innen idretten, herunder praktiske og økonomiske konsekvenser til ulike alternativer.

Komité for teknikk, kultur og fritid behandlet saken i møte 13. mars (sak 15/14), med valg av saksordfører og rammer for utredningen.

Det er gjort en kartlegging i forhold til de respektive særforbund, og denne viser at det i de fleste idrettene nå er sesong hele året. Kampsesong er gjerne litt kortere, men det drives stort sett trening hele året. En konsekvens av dette er at etterspørselen etter treningstid også er stor utenom kommunens definerte sesong for de ulike idrettene. Før var det gjerne slik at de fleste idrettene tidligere hadde pauser for all aktivitet noen måneder i året, utenom konkurransesesong. Et eksempel på dette er fotballaktivitet, der det nå gjerne trenes hele året, også om vinteren. Et annet eksempel er idrettshallene, der særlig eliteutøvere gjerne vil ha sommertrening. Et tredje eksempel er turnidrettene som har fått flere konkurranser sommerstid, noe som gjør at behov for trening i sommermånedene har økt.

Endringer i sesongdefinisjonene har en økonomisk konsekvens for kommunen, både når det gjelder økonomi og personalressurser til drift av anlegg.

1.2 Fremdrift i saken.

Saken har slik fremdriftsplan:

- Bestilling/samhandling med Asker Idrettsråd – vår 2014.
- Førstegangsbehandling i komité for teknikk, kultur og fritid 25. september 2014.
- Høring/videre samhandling med Asker Idrettsråd oktober 2014.
- Annengangsbehandling i komité for teknikk, kultur og fritid 4. desember 2014.
- Sluttbehandling i kommunestyret 1. kvartal 2015

1.3 Avgrensning av saken

Saken omhandler kommunalt eide idrettshaller og anlegg. Det finnes også idrettsanlegg i Asker som eies og drives av idrettslag. Disse får i noen grad tilskudd til drift og vedlikehold gjennom egen tilskuddsordning. Disse idrettslagene definerer selv drifts- og aktivitetsomfang på sine anlegg, og innbefattes derfor ikke av denne saken.

1.4 Kartlegging av idrettenes sesongutfordringer (vedlegg 1).

Rådmannen har gjennomført en kartlegging av hva idrettslagene betrakter som utfordringer i forhold til sesongbegrepet. Undersøkelsen ble gjennomført med en kvalitativ tilnærming ved at utvalgte idrettslagsledere ble innkalt til en samtale. I kartleggingen ble det stilt spørsmål om aktivitetsomfanget og utfordringer i og utenom sesong.

Kartleggingen (vedlegg 1) viser stor bredde i aktivitetene. Hovedinntrykket støtter antakelsen om at det nå drives aktivitet nesten hele året gjennomgående for de fleste idretter. Asker har dessuten svært mange utøvere og lag som driver sin idrett på et høyt nivå, både nasjonalt og internasjonalt, noe som utløser behov for tilgang til anlegg hele året gjennom.

En oppsummering av hovedmomenter fra kartleggingen:

- Mange idrettslag har store utgifter til aktiviteter utenom sesong der Asker kommune stiller lokaler gratis til rådighet
- Mange idrettslag (med utøvere som driver på et høyt nivå) leier treningstid andre steder eller i andre kommuner, både i og utenom sesong
- I mange idretter reiser utøvere utenlands utenom sesong; særlig til treningsleirer
- Asker kommune mangler anlegg til aktive utøvere i skiskyting (skytetrening) og skihopp
- Asker kommune tilbyr ikke gratis trening i Vardåsen skisenter til aktive alpinister og telemarkutøvere (alle må betale årskort for å trene)
- Idrettslag som drifter kommunale kunstgressbaner har betydelige utgifter til drift av banene på vinteren
- Ishockey ønsker islegging i Askerhallen fra uke 31, i stedet for fra uke 33
- Gymnastikk og turn har store utgifter til leie av turnhaller utenom kommunen, særlig utenom sesong
- Friidrett trener gratis i Holmen fjellhall, men ønsker treningstid i den nye friidrettshallen på Rud i Bærum.

1.5 Forslag til endringer.

1.5.1 Sesongdefinisjoner idrett

I vedtaks punkt 1 er det foreslått noen endringer i de gjeldende sesongdefinisjonene. Endringene er i flerbrukshaller, Holmen Turnhall og i Risenga svømmehall. Dette er endringer som er enkle å gjennomføre, uten store budsjettmessige konsekvenser.

Når det gjelder en eventuell utvidelse av sesongen for fotballbaner og kunstgressbaner så knytter det seg flere utfordringer til det. Asker kommune har 5 kunstgressbaner på driftsavtale med

idrettslag. Disse banene benytter idrettslagene som drifter banene. Det er for tiden mange samtidige politiske saker som berører problemstillingen knyttet til slike driftsavtaler. Pr. i dag har man ikke oversikt over de praktiske og økonomiske følgene som disse sakene kan frembringe. Disse sakene er sak om Driftsavtaler - kvalitetsstander utendørs idretts- og friluftsanlegg (sak 34/14 i komite TKF), sak om Kjøp av driftstjenester på idrettsanlegg (sak 78/14 i kommunestyret) og sak om «Driftsavtaler og tilsyn i skoler, haller og anlegg – valg av saksordfører» (sak 34/14 i komite TKF). Rådmannen anbefaler derfor å avvete eventuelle endringer av sesong etc. for fotballen. Dersom kommunen f.eks. endrer sin politikk når det gjelder de kommunale kunstgressbanene, må det samtidig sees på om det kommunale tilskuddet til drift av de øvrige (kommunale) banene skal økes tilsvarende. Hvis ikke vil det oppstå en urimelig forskjellsbehandling for de som spiller på de kommunalt driftede banene og de som spiller på de kommunale banene som nå driftes av idrettslag.

Det foreslås imidlertid å endre senioravgiften for trening, noe som også kommer fotballen til gode.

Andre tiltak som har vært diskutert er utvidet sesong for islegging i Askerhallen og Holmen ishall. Dette er ikke tatt med i forslag til innstilling fordi det gir store utslag på budsjettet. Presedens i forhold til andre idretter er også avgjørende. Som nevnt over er det også her samtidige saker som påvirker denne saken, Blant annet Kjøp av driftstjenester på idrettsanlegg (sak 78/14 i kommunestyret). Driften av Holmen ishall blir gjenstand for utlysning.

1.5.2 Andre tiltak

I innstillingen er det foreslått følgende:

- Lik pris for arrangement for junior og senior
- Senioravgift for trening utgår
- Halv pris for årskort i Vardåsen alpinanlegg ved kjøp innen dato før jul
- Gratis trening i haller utvides til å gjelde hele juni og hele august (1 mnd's endring)
- Aktive utøvere innen svømming får tilgang til trening på dagtid i Risenga svømmehall i juli før kl.11.00.

Flere av disse punktene gjør prislisten og fakturering enklere og mer oversiktlig. For eksempel er skillet mellom hva som er junior og hva som er senior (kapittel 3 i vedlegg 1) så variabelt fra idrett til idrett at det har vært vanskelig og tar tid å få et riktig faktureringsgrunnlag.

Halv pris for årskort i Vardåsen før jul har ikke bare den hensikt å imøtekomme de aktive utøverne. Det er også et salgsargument i forhold til at man vil fylle bakken med besøkende. Her er potensialet stort. Halv pris ble prøvd første gang før fjorårets sesong, med suksess (317 solgte kort før jul).

I forbindelse med arrangement i Asker kommunes idrettsanlegg erfarer man at disse arrangementene av og til pågår lenger enn avtalt tid. Dette gjelder i noen grad på kveldstid, men oftest i helger. Som følge av dette vil de reelle merkostnader (overtidskostnader) for dette bli fakturert de aktuelle arrangørene.

1.5.3 Budsjettkonsekvenser

Forslagene i innstillingen til nye sesongdefinisjoner har en økonomisk konsekvens. Når høringsinnspillene kommer tilbake til komiteen vil rådmannen legge frem en oversikt over dette. Forslag til ny prisliste for idrett vil foreligge i rådmannens forslag til Handlingsprogram 2015-18, og vil bli benyttet ved konsekvensutredningen. Her er punkt 2a) og 2b) innarbeidet. Endrede sesongdefinisjoner kan ikke iverksettes før de budsjettmessige konsekvensene er avklart i kommende handlingsprogram. For denne saken vil det ikke kunne skje før i HP2016-19.

1.6 Andre kommuner

Sammenligner vi oss med andre kommuner så ser man at Bærum kommune har gratis trening for alle (med unntak av ishaller der alle aldersgrupper betaler). Som i Asker er det klubbene som bekoster vinterdrift av kunstgressbaner, og lagene betaler sesongavgift til Bærum kommune (som i Asker). Seniorlag betaler ikke for trening. Arrangement er imidlertid avgiftsbelagt.

I Drammen kommune betaler de som leier tid til trening i kommunale haller kun 20 % av prislisten, trening for barn og unge. Voksne og private betaler full pris. Når det gjelder arrangement, betales full pris for alle. For private haller og andre haller så kan lagene søke kommunen om refusjon av halleien, og de kan få opptil 80 % av denne tilbake fra Drammen kommune (med utgangspunkt i kommunal sats). Denne ordningen skal imidlertid nå revideres. Målsetningen er en mer forutsigbar løsning, og med mindre administrasjon for alle parter. Når det gjelder kunstgressbaner betales det helårsleie på baner med undervarme (kr.1000,- pr. time). Andre baner er gratis. Om vinteren er det kun en bane som er åpen.

I Oppegård kommune har de en aldergrense for gratis trening på 21 år. Også her er alle arrangement avgiftsbelagt.

1.7 Alternative løsninger.

Det finnes flere alternative løsninger:

- a) Beholde dagens sesongdefinisjoner.
- b) Forslag til innstilling
- c) Eventuelt å utvide sesongene ytterligere

Punkt b og c vil kunne ha budsjettkonsekvenser.

1.8 Leiebetingelser i svømmehall.

Komiteen ba under behandling av sak 15/14 også om en gjennomgang av tidsrammene for de ulike aktivitetene i Risenga svømmehall og Landøya bad. Følgende momenter skulle belyses:

- Tidsrammer for brukergrupper i Risenga svømmehall og Landøya bad
- Tidsrammer for skolenes svømmeopplæring
- Tidsramme for betalende publikum
- Tidsrammer til organisert idrett – både til trening og arrangement (herunder salgsrettigheter)
- Innspill til HP 2015-2018 vedr priser ved gjennomføring av kurs i svømmehallene

Rådmannen mener dette er en såpass omfattende problemstilling at den må utdypes i egen sak, med dialog med berørte parter. Det er mange brukergrupper som det er nødvendig å involvere i saken (skole, idrettslag og publikum). Saken bør omhandle kriterier for bruk av svømmehallene til undervisning/svømmeopplæring i skolens regi, når hallene skal være åpne for publikum, når det skal legges til rette for organisert trening i regi av idrettslag, samt tilrettelegging av arrangement og kursvirksomhet/svømmeopplæring. Det er også nødvendig med noen avklaringer i forhold til reglene for offentlige anskaffelser når det gjelder de økonomiske rammene for kursvirksomheten som drives i svømmehallene.

Det foreslås i innstillingen at spørsmålene rundt svømmehallene får egen behandling i løpet av 2015. Nye Holmen bad skal stå ferdig til årsskiftet 2016/17. Det er nødvendig å gjøre noen avklaringer i god tid før den tas i bruk.

2. Tidligere behandling. Behandling i utvalg.

Saken ble første gang behandlet i sak 15/14 i Komité for teknikk, kultur og fritid 13.mars, med følgende vedtak:

1. Som saksordfører i sak om sesongdefinisjoner for idrettsaktivitet oppnevnes: Bjørn Andre Arstad, H.
2. Ved utredning av saken tas det utgangspunkt i de rammer og forutsetninger som fremkommer i saksfremlegget.
3. Asker Idrettsråd inviteres til å delta i arbeidet med saken.

Det vises også til kommunestyrets sak 90/10; «Prissetting for bruk av kommunale idrettshaller og anlegg for 2011». Tabellen nedenfor var del av saken.

Tabell 1: Sesongdefinisjoner vedtatt av kommunestyret i sak 90/10 på kommunale idrettsanlegg.

	Januar	Februar	Mars	April	Mai	Juni	Juli	August	Sept.	Okt	Nov	Des
Fotball												
Bandy												
Hurtigløp												
Ishockey												
Kunstløp												
Håndball							stengt					
Basketball							stengt					
Turn/RG							stengt					
Innebandy							stengt					
Badminton							stengt					
Volleyball							stengt					
Svømming							stengt					
Judo							stengt					

Tegnforklaringer til tabellen:

Grønn farge = idrettens primærsesong, gratis bruk av kommunale idrettsanlegg for barn og unge til trening, jfr. dagens regler - åpningstid/driftstid for anleggene.

Rød farge = idrettens sekundærsesong. Juli er anvist som stengt – bla grunnet ferieavvikling.

Grå farge = ikke tilgang til kommunalt tilrettelagte idrettsanlegg for å kunne bedrive sin idrettsaktivitet.

Fiolett farge = idrettens primærsesong, der det må betales bane/anleggsleie for alle utøvere uansett alder, (driftsesong = 15. november – 15. mars).

Idrettsgrener med **uthevet blå skrift** har tilgang til kommunale idrettshaller gjennom sommeren, dvs slik åpningstidene er definert i dag, jfr kommunestyrets beslutning om gratis sommertrening for barn og unge (HP 2010–13).

3. Rådmannens vurderinger.

Gjeldende sesongdefinisjoner ble vedtatt i 2010. Disse definisjonene er nå gjenstand for vurdering og endring. Begrunnelsen er at idrettene er i endring. Sesongene er ikke så avgrenset som tidligere. De ulike særforbundenes terminlister forutsetter at utøverne er aktive større deler av kalenderåret nå enn før. Asker kommunes sesongdefinisjoner og prislister for utleie av idrettsanlegg, vedtatt av kommunestyret i Asker, henger nøye sammen. Kommunens leieinntekter avhenger av hvordan sesong defineres. Jo lenger sesongen er, jo lavere blir leieinntekter for kommunen (fordi barn og unge trener gratis bare i sesong). Det er også definert sesong som ligger til grunn for kommunens driftsutgifter for de enkelte anleggene. Jo lenger sesongen er, jo høyere blir driftsutgiftene for kommunen.

Rådmannen mener det er viktig at kommunen gjennom sine idrettsanlegg legger til rette for at kommunens lag og foreninger kan tilby et mangfold av idretter, slik at flest mulig kan finne en aktivitet de trives med. Det er imidlertid stor forskjell på hvor mye de ulike idrettene krever av kommunal tilrettelegging. Noen idretter krever svært kostbare spesialanlegg, som ishaller, svømmehaller, alpinanlegg og kunstgressbaner. Andre idretter trenger halltid i ordinære flerbrukshaller, mens andre igjen utøver sin idrett på landeveien, i skog og mark eller på fjorden. For noen idretter er halleie bare en liten del av det totale kostnadsbildet, mens for andre er halleie den største utgiften. Det er derfor vanskelig å utforme en kommunal politikk som ivaretar de ulike idrettens egenart, samtidig som man skal ivareta prinsippet om mest mulig likebehandling. På dette området er det umulig å oppnå «millimeterrettferdighet».

Når høringsinnspillene kommer tilbake til komiteen, vil rådmannen legge frem en økonomisk konsekvens av vedtaket. Ny prislister for idrett vil foreligge i rådmannens forslag til Handlingsprogram 2015-18, og vil bli benyttet ved konsekvensutredningen. Endrede sesongdefinisjoner kan således ikke iverksettes før de budsjettmessige konsekvensene er ivare tatt i kommende handlingsprogrammer, tidligst i HP2016-19. Rådmannen mener økte kostnader må dekkes gjennom økte priser og/eller innsparinger på andre områder.

Forslaget om å utvide åpningstiden i flerbrukshallene vil innebære en subsidiering av både organisert og uorganisert aktivitet for barn og unge i begynnelsen og slutten av skoleferien. Dette har etter hvert blitt svært populære aktivitetstilbud. Noen av de endringene idretten selv ønsker må avvente pga. andre pågående saker. Dette gjelder særlig hvilken politikk kommunen skal ha for vinterdrift på kunstgressbaner, både kommunale og andre.

Rådmannen mener avslutningsvis det er viktig å presisere at en kommunal prislister med gratis trening i kommunale anlegg innebærer en subsidiering av idrettslaget. Det betyr ikke at den enkelte utøver får gratis trening. Dersom kommunen ønsker å subsidiere for eksempel barn og unge som faller utenfor fellesskapet fordi familien ikke har råd til å betale for kostbare idrettsaktiviteter, må dette eventuelt løses med andre virkemidler.

Lars Bjerke (sign)
Rådmann

Vedlegg

1. Sesongdefinisjoner idrett. En kartlegging av de ulike idrettens utfordringer knyttet til sesong.